

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

D-2
Batch – 2022-23

बी. ए. – योग

परीक्षा : जानेवारी – २०२३

प्रथम वर्ष

सत्र – १

विषयः– समाजशास्त्राची ओळख (भाग-१) (SCG – 101)

दिनांक : १९/०१/२०२३

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते दु. १२.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)

- १.१ समाजशास्त्राची व्याख्या आणि व्यासी विशद करा.
- १.२ समाजशास्त्राच्या विविध सामाजिक शास्त्रांशी असलेल्या संबंधांची माहिती द्या.
- १.३ संस्कृती म्हणजे काय? संस्कृतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करून संस्कृतीचा व्यक्तिमत्व विकासाशी असलेला संबंध विशद करा.
- १.४ सामाजिकीकरणाची माध्यमे स्पष्ट करा.
- १.५ जात म्हणजे काय? जातीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- १.६ सामाजिक नियंत्रणाची अनौपचारिक माध्यमे – चर्चा करा.

प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)

- २.१ सामाजिक संबंधांचा अर्थ व प्रकार – स्पष्ट करा.
- २.२ सांस्कृतिक परिवर्तन कसे होते?
- २.३ राजकीय सामाजिकीकरण म्हणजे काय?
- २.४ वर्गाची वैशिष्ट्ये व महत्व लिहा.

प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)

- ३.१ समाजाचा शास्त्रशुद्ध अभ्यास करताना येणाऱ्या अडचणी
- ३.२ सामाजिकीकरणाचे टप्पे
- ३.३ सामाजिक गतिशीलता
- ३.४ आधुनिक समाजातील सामाजिक नियंत्रण

Translation in English

Sub: Introduction to Sociology (Part-1) (SCG-101)

Date: 19/01/2023

Marks : 60

Time : 10.00 am To 12.30 pm

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
- 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Define Sociology. Explain its scope.
- 1.2 Give information on interrelationship of Sociology with other social sciences.
- 1.3 Define culture. Explain characteristics of culture. State interrelationship between culture and personality development.
- 1.4 Explain agencies of socialization.
- 1.5 What is caste? Explain characteristics of caste.
- 1.6 Discuss informal medias of social control.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Meaning and types of social relations – Explain.
- 2.2 How cultural change takes place?
- 2.3 What is political socialization?
- 2.4 Write characteristics and importance of class.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Difficulties while doing scientific study of society
- 3.2 Stages of socialization
- 3.3 Social mobility
- 3.4 Social control in modern society